

Iso-Syötteen kolme kovaa

- evakuointi, ERICA ja synergia

Hotelli Iso-Syöte paloi. Evakuointi sujui kuin oppikirjasta, roolit sekoittuivat järkevästi ja ERICA näytti kyntensä.

Tekstit: Marko Partanen · Lähtokuva: Airmoilanen

Hälytysilmoitus

21.12.2018

kello 00.55

- ROK451, ROK433, ROK431, ROK442, ROK443, ROK441, ROK32B
- Rakennuspallo, keskisuuri
402, Pudasjärvi,
hotelli Iso-Syöte

Iso-Syöte -hotellin ravintola on juuri suljettu. Ravintolan vuoropäällikkö **Maiju Rumpusella** on suljettavanaan vielä yksi ovi. Sen kautta ravintolasta on käynti porraskäytävään. Ovelle mennessään Rumpunen haistaa savunhajun. Hän päättää tarkistaa porraskäytävän alapäässä olevan sviitin – tuleeko savu sieltä?

Portaita alas laskeutuessaan Rumpunen kuitenkin huomaa, että savunhajua ei enää ole. Hän palaa takaisin ylös ja näkee lasioven läpi, että ulkona leijailee palavia hiutaleita.

”Ajattelin, että eivät kai sviitin asukkaat voi lämmittää takkaa niin, että siitä syntyy tuollaista jälkeä”, Rumpunen sanoo.

Hän menee vielä ravintolan päätyikkunan luo, jotta voi tarkistaa ulkona olevan tilanteen paremmin.

”Kun katsoin ylös, näin räystäslipan alla liekit.”

Rumpunen hakee puhelimen ja soittaa 112. Kello on 00.55.10, kun hätäkeskuspäivystäjä vastaa puhelun. Rumpunen kertoo näkemästään. Hätäkeskuspäivystäjä varmistaa, että Rumpunen on nähnyt savua ja liekkejä sekä niiden sijainnin.

Päivystäjä syöttää Rumpuselta saamansa tiedot ERICA-tietojärjestelmään. Ruudulle ilmestyy painike, jota päivystäjä klikkaa ja robotti alkaa toimia, se hälyttää: ”Rakennuspalo keskisuuri.” Seitsemän yksikköä hälytetään liikkeelle, kun hätäpuhelun alusta on kulunut aikaa vain 39 sekuntia.

Samaan aikaan päivystäjä jatkaa keskeytyksettä puhelua Rumpusen kanssa. Päivystäjä kertoo, että apua on tulossa ja hankkii Rumpuselta vielä lisää tietoja. Kun nekin naputellaan ERICAan, robotti nostaa hälytysvasteen automaattisesti suureksi. Aikaa ensimmäisestä hälytyksestä on kulunut 36 sekuntia. Pian myös seuraavat seitsemän yksikköä ovat matkalla, eikä hätäpuhelu ole keskeytynyt kertaakaan.

Hätäkeskuspäivystäjä neuvoo Rumpusta evakuoimaan hotellin ja pitää puhelimensa lähellä. Joku soittaisi siihen pian.

Automaattinen paloilmoitin ei ole vielä havainnut paloa.

U-KÄÄNNÖS

Taivalkoskella päivystävä ambulanssi on matkalla kiireettömälle tehtävälle Kuusamon suuntaan. Ensihoitaja **Juho Tolosen** siviilikännykkä piippaa. Tolonen kuuluu Syötteen ja Kiimingin sopimuspalokuntaan. Piippaus kertoo, että sopimuspalokunta on saanut tehtävän. Hotelli Iso-Syötteellä on tulipalo.

Näin räystäslipan alla liekit.

Tolonen arvelee, että ambulanssin kiireetön tehtävä muuttuu pian kiireelliseksi tulipalotehtäväksi. Palohälytys tulisi koskemaan häntä silti, vaikka hän ei nyt olisikaan sopimuspalokunnan valmiudessa, vaan päätyössään Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen ambulanssissa.

Minuutti puhelimen piippauksesta Tolonen ja hänen työparinsa **Kalle Leppäkoski** tekevät U-käännöksen. Hätäkeskus on lähettänyt heidät kohti Iso-Syötettä. Sinne on 50 kilometrin ajomatka. Paikka on Toloselle tuttu. Hänellä on siellä asuntovaunu ja hän toimii hiihtokeskuksen rinnepäivystyksessä.

KOTOA LIIKKEELLE

Pudasjärven asemamestari **Keijo Kerälä** ja päivystävä palomestari **Kari Kuosmanen** lähtevät tehtä-

KUVA: JUHO TOLONEN

välle kotivarallaolosta. Kerälä suuntaa kohti paloasemaa miehittääkseen neljän muun kotivarallaolosta lähteneen kanssa hөөkin. Palomestari Kuosmanen lähtee kotipihastaan matkaan johtoyksiköllä.

Pudasjärveläisillä on Iso-Syötteelle noin 60 kilometrin matka. Heti alkumatkalla kaikille yksiköille selviää, että kyseessä on todellinen tulipalo ja että asukkaita evakuoidaan.

TOINEN AALTO

Kun vaste nousee suureksi rakennuspaloksi, myös toinen palomestari **Hannu Timonen**, päivystävä päällikkö **Tauno Toivanen** sekä lähin puomitikasyksikkö sadan kilometrin päässä Kuusamossa kuuluvat hälytettyjen yksiköiden joukkoon. Kuosmanen pyytää lisähälytyksenä myös toisen puomitikkaan, se lähtee matkaan 140 kilometrin päästä Oulusta.

Pienellä viiveellä myös Oulun varahөөki saa hälytyksen.

”Kokosimme yksikön lennosta. Minä olin alunperin hөөkin kuski, mutta sain hälytyksen tultua komennuksen tähän tehtävään, koska asun Pudasjärvellä. Lähdimme varahөөkillä matkaan kolmen hengen vahvuudella hieman puomitikkaan perään”, palomies **Pertti Puhakka** kertoo.

Tiedossa oli ainakin puolentoista tunnin mittainen hälytysajo.

ESIMERKILLINEN EVAKUOINTI

Rumpunen aloittaa evakuoinnin sviitistä, jonka ovella hän oli juuri käynyt. Sviitti sijaitsee juuri tulipalon alapuolella.

”Ajattelin, että voiko nyt oikeasti olla kyse tositilanteesta, mutta keskityin pelkästään siihen, että →

Paloa voitiin sammuttaa lähinnä ylhäältä päin, kattotyöskentelynä ja puomitikkaila sammuttaen.

Yksiköiden ajomatkat ja ajoajat Iso-Syötteelle

GRAFIKKA: PETER BANGE

→ asukkaat on saatava mahdollisimman sujuvasti ulos”, hän sanoo.

Rumpunen kiirehtii sviitiltä hotellikäytävälle evakuoimaan lisää vieraita. Automaattinen palohälytys alkaa hälyttää. Huoneita on kahdessa kerroksessa, ylhäällä 20 ja alhaalla 10. Osa asukkaista tulee säikähtäneenä käytävälle ihmettelemään soivaa palokelloa. Osan asukkaista Rumpunen käskää ulos huoneista.

”Yritin rauhoitella asukkaita ja kertoa, että laittavat ulkovaatteet ylleen ja siirtyvät parkkipaikalle.”

Vähän ajan päästä Rumpunen saa apua. Kaksi hiihtokeskuksella työskentelevää kaveria tulee hotellille. He olivat havainneet liekkejä, kun olivat olleet tarkistamassa rinteessä lumitykkeitä.

”He alkoivat pohtia, että voisivatko yrittää sammuttaa paloa letkuilla. Totesin heille, että ensin

Pian paikalle ehtii myös Pudasjärven hööki.

otetaan vieraat ulos, jossa he saisivat auttaa minua”, Rumpunen sanoo.

Asukkaat ottavat tilanteen lopulta yllättävänkin rauhallisesti.

Rumpusen puhelin soi. Soittaja on päivystävä palomestari Kuosmanen. Hän kysyy: ”Mikä tilanne hotellilla on nyt?”

”Liekit lyövät räystäään alta, 41 asukkaan evakuointi on kesken ja heille löytyy lämmin tila, minne mennä”, Rumpunen kertoo.

Kuosmanen ilmoittaa, että ensimmäisenä paikalle ehtivä yksikkö on ambulanssi.

Kun asukkaat saadaan evakuoitua, paikalle tulee toinen henkilökuntaan kuuluva. He hakevat Rumpusen kanssa vastaanotosta asukaslistan ja pitävät sen mukaan nimenhuudon. Kaikki ovat paikalla.

TUULILASIRAPORTTI

Yksiköille ilmoitetaan, että kaikki asukkaat on evakuoitu. Ambulanssi ehtii Iso-Syöte-tunturin alapuolelle.

”Näin heti rinteeseen alapäässä, että hotelli on täydenpalon vaiheessa ja että liekit lyövät räystäiden alta. Ilmoitin tiedon toimintapuheryhmään ja sanoin, että olemme pian kohteessa ja että kerron sitten lisää”, Tolonen sanoo.

Ensihoitajat jakavat tehtävät, Leppäkoski ottaa hoitaakseen evakuoidut ja Tolonen alkaa tiedustella palavaa hotelliä. Tolonen menee hotellin aulaan, jonne tulee hieman savua, mutta liekkejä ei näy. Hän kiertää hotellin ja kävelee laskettelurinteiden puolelle, josta näkyy, että kattoa palaa noin 200 neliön alalta.

Päivystävä palomestari Kuosmanen on palopaijalla. Tolonen kävelee hänen luokse ja raportoi tiedustelunsa tuloksen.

”Kerroin, että mielestäni väkeä tarvitaan hotellin sisälle, katolle ja palavaan pätyyn”, Tolonen sanoo.

ENSIMMÄINEN YKSIKÖ KATOLLE

Pian paikalle ehtii myös Pudasjärven hööki. Tolonen ryhtyy auttamaan letkujen selvityksessä.

”Päädyimme siihen, että ensimmäinen pelastusyksikkö ryhtyy tekemään rajoituslinjaa palavan osan katolle. Kun tiesin, että hotelli oli tyhjä ja sen kaikki 41 asukasta oli evakuoitu, peruin loput paikalle hälytetyt ambulanssit”, Kuosmanen sanoo.

Kerälä miehistöineen kiipeeä katolle. Hotellissa on onneksi tasakatto. Pimeä, tuuli ja pakkanen tuovat tilanteeseen riittävästi haastetta.

”Palo oli edennyt katolla jo jonkin verran, mutta se ei uhannut meidän työtämme”, Kerälä sanoo.

He vetävät moottorisahat käyntiin ja alkavat sahata huopakattoa. Välillä kun katon läpi pistää läpi liekkejä, ne sammutetaan työjohdolla. Sahat pure-

vat aikansa, kunnes ketjuihin takertunut huopa vie niistä purukyvyyn, jolloin sahaa on vaihdettava.

”Emme ehtineet olla katolla kovin kauan yksin, kun saimme jo kavereita”, Kerälä sanoo.

Koko katon mitalle alkaa syntyä metrin levyinen aukko, mutta työ on helpommin sanottu kuin tehty. Paineilmapullot tyhjenevät ja miehet vaihtuvat. Katolla on kuitenkin koko ajan joku ryhmä.

Ensihoitaja Tolonen alkaa hoitaa Pudasjärven säiliöauton konemiehen tehtävää. Säiliöautoon rakennetaan lisävesilinjaa laskettelurinteiden lumetusjärjestelmästä. Se nostaa tarkoitusta varten vettä Luppoveden tekoaltaasta. Kuosmanen antaa alkuvaiheessa vesihuollon vastuualueen Tolosen hoidettavaksi. Vanhojen termien mukaisesti ensihoitajasta tehdään hotellipaloo sammuttavan komppanian kaistanjohtaja.

Palomestari Kuosmanen jakaa palopaikan lopulta neljään vastuualueeseen. Ykkösellä on katon sammuttaminen, kakkonen varmistaa sisätiloissa, ettei palo leviä majoitustilaan, kolmonen vetää pitkät selvitykset rakennuksen taakse ja sammuttaa siellä ja nelonen vastaa vesihuollosta.

”Hoidimme Timosen kanssa kahdestaan tilanpaikan johtajan, operaatiopäällikön ja tilanpäällikön töitä. Se hoitui luontevasti tehden aina sitä työtä, mitä eteen sattui.”

ASUKKAIDEN KANSSA

Evakuoidut ihmiset värjöttelevät aluksi parkkipaikan kokoontumispaikalla pakkasessa. Kun hotellin vieraslista täsmää evakuoitujen henkilöiden kanssa, heidät sijoitetaan mökkeihin. Rumpunen katsoo, että kaikille löytyy majapaikka.

Toinen ensihoitaja, Kalle Leppäkoski, haastattelee evakuoidut. Ilmenee, että kenelläkään ei ole mitään hoidettavaa vaivaa. →

KUVA: MATTI MOULANEN

Pertti Puhakka.

Hyvin suunniteltu vesihuolto

Tunturiolosuhteissa vesihuolto voi olla joskus haastavaa. Iso-Syötteellä se on suunniteltu hyvin. Rinteessä olevien lumitykkien vesilinjat tuovat vettä lähellä olevasta tekojärvestä.

”Vesilinjastossa on meitä varten asennetut syötöt, joista saimme nopeahkosti myös tässä tilanteessa

vedensyötön, joka ei ehtinyt”, **Kari Kuosmanen** kertoo.

Aluksi vettä ajettiin kyllä säiliövuoroajonakin. Tunturin alapuolelle on rakennettu 250 kuution vesivarausto juuri palotilanteita silmällä pitäen. Lisäksi vettä voidaan tankata lähistöllä olevasta luonnon tekojärvestä, jossa on vedenottoaika.

”Varmistimme senkin toimivuuden vesihuoltokärryllä ja haimme sieltä pari kuormaa vettä.”

Myös hotellin uima-altaan vettä voidaan hyödyntää sammutuksessa.

”Tässä tapauksessa palo riehui sen päällä, joten tällä kertaa altaan vettä ei voitu käyttää”, Kuosmanen sanoo. ■

Kari Kuosmanen.

KUVA: VILLE HONKONEN

→ Ongelmana osalla on lähinnä se, että matkatavarat ovat palavassa hotellissa ja kotimatkan pitäisi alkaa päivän valjetessa.

”Oli haastavaa välittää eri kansallisuuksista koostuvalle asukasjoukolle ajantasaista infoa ja pitää heidät pois palavasta hotellista, josta he halusivat hakea tavaroitaan”, Rumpunen sanoo.

Hän vakuuttaa asiakkaille, että asiat järjestyvät.

LISÄVETTÄ LUMITYKEILTÄ

Iso-Syöte Oy:n rinnetyöntekijät vetävät lisävesilinjaa laskettelurinteestä hotellin tasalle. Tolonen pitää rinnetyöntekijöihin yhteyttä heidän käyttämällään VHF-radiolla. Pelastusorganisaation hän tavoittaa Virvellä. Lisävesilinjan rakentaminen on hankalaa ja aikaa vievää. Vesi loppuu, kun hotellia on sammutettu noin 20 minuuttia.

Kun rinnetyöntekijät saavat 200 metriä pitkän runkolinjan valmiiksi, vesi ei enää loppu.

Lumetusjärjestelmän vesiyhteeltä hotellin pihaan

Ensihoitaja Juho Tolonen hoiti alkuvaiheessa vesihuoltoa ja pumppuja.

vedettyyn runkolinjaan kertyy sadan metrin nousu. Tunturin alapäässä, tekoaltaan tasalla, lumetusjärjestelmään pumpataan vettä 30 barin paineella. Palokunnan syöttöyhteellä, rinteiden yläpäässä, painetta on jäljellä 18 baria ja hotellin pihassa vielä 5 baria. Se riittää täyttämään kahta säiliötä.

”Jossain vaiheessa tuntui, että hommat kasaantuvat. Vähän ajan päästä Posion säiliöautolla paikalle tullut palomestari otti vastatakseen vesihuollon”, Tolonen kertoo.

RAJOITUSLINJA LÄHES VALMIS

Oulusta toisessa aallossa hälytetyt kaverit kuuntelevat Virvestä, miten palo Iso-Syötteellä etenee.

”Olin tottunut, että kun ajan lasten kanssa Iso-Syötteelle laskettelemaan, niin rinteessä olevat hotellin valot näkyvät jo etäälle. Nyt siellä loimuttivat liekit”, Pertti Puhakka sanoo.

Kerälän ryhmä on saanut ensimmäisen rajoituslinjan jo melkein valmiiksi. Oululaiset ajavat yksik-

könsä yläpihan parkkialueelle reserviin. He saavat käskyn mennä katolle ja alkaa avata sitä.

”Avopalo oli edennyt jo lähelle ensimmäistä rajoituslinjaa. Luotiketjusat lauloivat ja kattoa sammutettiin jo aktiivisemmin. Sitten katto romahti muutaman metrin päästä rajoituslinjatyömaasta”, Puhakka sanoo.

Kuusamosta tulleella puomitikkaalla sammuteaan palon valtaamaa kattoalaa. Rajoituslinjan tekijät perääntyvät. Katolle ryhdytään tekemään uutta rajoituslinjaa. Se alkaa syntyä lähelle rakenteellista palokatkoa, joka rajaa majoitustilan muista tiloista. Keskellä kattoa, matalaa ja korkeaa osaa yhdistää rakennelma, josta palo yrittää tulla läpi, mutta se saadaan estettyä.

”Kun korkeamman hotelliosan (majoitustila) seinää avattiin, sitä sammutettiin parhaimmillaan neljällä työjohdolla”, Puhakka sanoo.

Kattotyöskentelystä ei kuitenkaan luovuta. Miehet kiertävät välillä tauolla sekä pullojen vaihdossa ja palaavat sitten takaisin katolle.

Myös Oulun puomitikas saa töitä. Puhakka ehtii vetää kattotyöskentelyssä yhden pullot tyhjiksi, jonka jälkeen hän siirtyy puomitikkaan koriin.

”Vein lavalla katolle vaihtomiehiä, sahoja ja työjohtoselvityksiä”, Puhakka sanoo.

Pakkasta oli sen verran, että hän pohti, koituuko

siitä puomitikkaalle ongelmia. Työ sujui kuitenkin normaalisti.

PALO LEVIÄ MUUNTAJAAN

Aamuyöllä palo etenee tilaan, jossa on koko alueen sähkömuuntaja. Se joudutaan kytkemään pois päältä. Alueen kaikki sähkötoiminnot pimenevät. Myös mökeistä, joissa evakuoidut vieraat ovat, katkeavat sähkö, lämpö, valot ja vesi.

”Oli tehtävä jatkoevakuointi. Tilasimme bussin, joka kuljetti evakuoidut alas tunturista viiden kilometrin päässä olevaan Pikku-Syöte-hotelliin”, Kuosmanen sanoo.

Rumpunen ja hotellin johtaja olivat hankkineet Pikku-Syötteeltä vieraille paikat. Rumpunen kulki vieraiden oppaana bussissa.

TARKKANA KORISSA

Aamuun mennessä myös Oulun puomitikkaalla ryhdytään sammuttamaan. Koska operointi venyy tuntien mittaiseksi, oululaiset alkavat kierrättää puomitikkaan kuljettajaa tunnin, parin vuoroissa.

Palopaikalle tulee myös yrittäjävetoinen kouralla varustettu purkuauto.

”Vaihdoimme välillä puomitikkaan ja purkuauton paikkoja, jotta koura ylettyi paremmin. Puomitikkaan petauksia taisi tulla kolme. Hotellin piha oli tasainen →

**Vesi loppuu,
kun hotellia
on sammutettu noin 20
minuuttia.**

Vaikea saada resursseja

Päivystävä päällikkö Tauno Toivanen hälytettiin Iso-Syöteen tulipalon vuoksi kotivaralosta. Hän ajoi Oulun Raksilan paloasemalle ja perusti johtokeskuksen. Se aloitti toimintansa yöllä kello 2.00.

”Palopaikalla oli perustettu jo neljä vastuualuetta. Meidän tehtävämme johtokeskuksessa oli tukea tilannepaikalla työskentelevää henkilöstöä”, Toivanen sanoo.

Johtokeskuksessa ryhdyttiin keräämään resursseja sekä kalustoa ja tehtiin ilmoituksia pelastusosaston päivystäjälle ja muille ennalta sovituille tahoille.

”Resurssit, mitä vain saatiin irrotettua, lähetettiin Iso-Syötteelle. Vapaavuorohälytys ei tuottanut montaakaan henkilöä. Aamulla vuoronvaihdossa muuttamat jäivät ylitöihin”, Toivanen sanoo.

Paitsi Iso-Syöteen palopaikalle, myös Pudasjärven paloasemalle lähetettiin vahvuutta. Tehtävän hoitamisessa sopimuspalokunnat olivat isossa roolissa.

”Henkilöresurssien saaminen liikkeelle yöaikaan oli johtokeskukselle haastavinta.”

Muuten Toivanen kuvaa tehtävää johtokeskuksen kannal-

ta helpoksi, kun taas tilannepaikan olosuhteen hän sanoo olleen pimeyden ja kylmyyden takia vaativa.

Ylitöihin aamulla jääneet palomiehet veivät paikalle paineilmalaitte- ja öljyntorjuntakärryn sekä raivauskalustoa. Tukkipouralla varustettu puuauto hälytettiin kiiminkiläisestä yrityksestä.

”Meillä on omakin koura-auto, mutta emme lähettäneet sitä niin kauas. Meille ennenkin töitä tehnyt yrittäjä lähti tehtävälle nopeasti ja saatoimme varata koneen pitemmäksi ajaksi palopaikalle”, Toivanen sanoo.

Tilannetiedot Iso-Syötteeltä

kulkivat lähinnä gsm-yhteyksien avulla, puheluita soittamalla ja valokuvia lähettämällä.

Toivanen arvioi, että Iso-Syötteellä olisi hyödytty droneista. Vastuualueelle, joka sijaitsi talon takana olevassa rintteessä, oli hankala kulku. Toivanen mukaan drone olisi auttanut erityisesti siltä puolelta tiedusteltaessa, toki siitä olisi ollut hyötyä muutenkin. Oulussa ollaankin ottamassa droneja käyttöön.

”Olemme jo selvittäneet vaakuuksia, koulutuksia ja ohjeistuksetkin taitavat olla jo melkein valmiit.”

Oli tehtävä jatko- evakuointi.

→ ja hyvä, joten ne sujuivat hyvin”, Puhakka kertoo.

Korissa työskentelevät avustajat vaihtuvat. Siihen tulee miehiä, joita puomitikkaan kuljettajat eivät tunteneet ja jotka eivät aiemmin olleet korissa työskennelleet.”

”Uudet miehet piti briifata ennen työn aloittamista hyvin: mitä korissa tehdään, mitä ei tehdä ja miten kiinnittäydytään”, Puhakka sanoo.

”Käytin ajaessa normaalia paineilmalaitetta enkä ottanut ilmaa ajoneuvon omasta järjestelmästä. Se päällä oli hieman kankeampi ja ahtaampi työskennellä.”

Olosuhteet ovat vaativat, sillä on pimeää, savuista, ja paineilmalaitteen kanssa näkee ja kuulee heikommin kuin ilman sitä.

”Oli paljon muuttuvia tekijöitä ja huomioitavaa. Oli varottava lipputankoja, toista puomitikasta ja purkukouraa. Piti pyörittää päätä ja olla tarkkaavainen. Se alkoi tuntua hartioissa ja niskassa”, Puhakka kertoo.

Purkukourakuskin kanssa Puhakka viestii katsekontaktilla, sillä yksityisen firman työntekijän kanssa on saatava yhteispeli toimimaan ilman Virveä.

”Pelastuslaitoksen yksiköiden kanssa tieto kulki hyvin. Käytimme joukkuepuheryhmiä”, Puhakka sanoo.

Välillä hän työskentelee puomitikkaan pitkällä ulottumalla.

”Oli mietittävä, miten siinä vesitykkiä käyttää. Välillä oli pyydettyä konemiestä vähentämään painetta, jotta saattoi sammuttaa tykillä rasittamatta puomistoa, johon olisi muuten kohdistunut vääransuuntainen ja liian suuri paine. Samalla oli varottava

kastelemasta puomia, että se ei jäädy ja se säilyy toimintakuntoisena.”

Iltapäivällä palo onnistutaan rajaamaan siten, että se ei leviä majoitustiloihin. Ne kärsivät kuitenkin savu- ja vesivahingoista.

”Kun lähdin asemalta hälytykseen, ajattelin, että ajomatka on niin pitkä, että mahtaako meille siellä enää töitä riittää. Toisin kuitenkin kävi, sillä Oulussa olimme takaisin vasta seuraavana iltana kello 19.” ■

Jos sinulla on tiedossa keikka, joka voisi olla tuleva Hälytysilmoitus-juttu, älä epäröi ottaa yhteyttä: marko.partanen@pelastustieto.fi tai 0400 674 208.

Keikalta jäi käteen

- Pelastussuunnitelmat, poistumisharjoitukset ja niiden säännöllinen kertaaminen kannattaa.
- Muista +1-sääntö. Tällä kertaa se tapahtui evakuoinnissa: turvallinen paikka muuttui turvatomaksi.
- Synergiaa tulee käyttää ennakkoluulottomasti, siitä saattaa olla ratkaiseva hyöty.
- Paikallistuntemusta kannattaa käyttää hyväksi.
- Hyviä kokemuksia ERICA-tietojärjestelmästä.
- Pitkäkestoisella tehtävällä myös puomitikkaan kuljettaja tarvitsee vaihtohenkilöstön.
- Pitkillä tehtävillä polttoainehuolto on järjestettävä. Iso-Syötteellä se osoitettiin yhdelle kaverille. Hän ajoi maastoautolla huoltoaseman ja palopaikan väliä. Nafta kulki kanistereissa.

ERICA toimi hyvin

Oulun hätäkeskus sai riittävän selvän tilannekuvan **Maiju Rumpusen** hätäpuhelusta. Tilannekuva myös pysyi riittävän selvänä läpi tehtävän.

”Ensimmäisen hätäpuhelun jälkeen ei palopaikalta saatu eikä tarvittu enää lisätietoa. Tehtävän käsittely sujui hätäkeskuksen kannalta jouhevasti eikä

se aiheuttanut poikkeavaa tarvetta tai painetta hätäkeskukseen. Viranomaiset hoitivat tehtävän omatoimisesti eikä hätäkeskukselta tarvittu enempää apua”, asiantuntija **Tuomo Lai-kola** sanoo.

Hätäkeskuksen uusi tietojärjestelmä, ERICA, näytti toimivan hyvin.

”Hälyttäminen ensilähtöön sujui helposti ja sujuvasti. Robotti hälytti taustalla eikä päivystäjä poistunut puhelun käsittelystä, vaan jatkoi puhelua ja analyysin tekoa eteenpäin koko puhelun ajan. Vanhalla järjestelmällä ei vasteen nosto keskukselle suuren osan onnistuneen yhtä lyhyellä 36 sekunnin

viiveellä.”

Isoissa, kuten Iso-Syötteen paloissa poliisi tai pelastuslaitos kiinnostuu hätäpuhelutallenteista. Ne tarvitsevat sitä palonsyöntutkintaa varten.

”Otan tallenteet yleensä valmiiksi talteen odottelemaan pyyntöä.”

KUVA: JUHO TOLONEN

Puomitikkailla työskennellessä oli oltava tarkkana. Pitkäkestoinen työ pimeässä ja pakkasessa vaati jatkuvaa huolellisuutta.

Haastava tutkinta

Palopaikalle jäänyt sammutusvesi haittasi tutkintaa.
Poliisi ei epäile paloon liittyvän rikosta.

Poliisi sai Iso-Syötteelle kiireettömän hälytyksen. Partio ehti paikalle noin tunnissa.

"Oli hyvä, että henkilökuntaa oli paikalla. Evakuointi oli jo suoritettu eikä henkilövauroriskiä ollut oletettavissa", tutkinnanjohtaja **Risto Määttä** sanoo.

Hän kiitteleeikin Iso-Syötteen henkilökuntaa – evakuointi tapahtui oppikirjan mukaan.

Aineelliset vahingot olivat kuitenkin huomattavan suuret, miljoonaluokkaa. Niitä ryhdyttiin selvittämään teknisen paikkatutkinnan avulla. Se tapahtui yhdessä poliisin, pe-

lastustoimen ja vakuutusyhtiön kanssa.

"Keli oli haastava, sillä palopaikalle jäänyt sammutusvesi haittasi tutkintaa. Sitä jouduttiin aina välillä sulattamaan", Määttä kertoo.

MONTA KANSALLISUUTTA

Iso-Syöteen palon tutkinta on Määtän mukaan haasteellinen.

"Se vie aikansa ja joskus haastavissa tutkinnoissa käykin niin, että täyttä varmuutta palon syystä ei saada selville."

Tapaus ei ollut kovin tavanomainen, sillä 41 evakuoidun joukossa oli viidestä kuuteen kansalaisuutta.

"Siksi palo alkoi nopeasti kiinnostaa ulkomaita myöten."

Sitä hälventääkseen poliisi, pelastustomi, kaupunki ja yrittäjä järjestivät tiedotustilaisuuden.

"Emme epäile paloon liittyvän rikosta. Palon lähtöpaikka on rakennuksen pohjoispäädyn välipohjassa ja yläkatossa."

Juttu jatkuu seuraavalla sivulla.

”Toiminta tuli takaraivosta”

Evakuointia hoitanut ravintolan vuoromestari **Maiju Rumpunen** kertoo, että tulipalon aikainen toiminta tuli hänelle takaraivosta.

”Olemme käyneet perehdytyksessä ja harjoituksissa läpi, että väki hotellista evakuoidaan ensin parkkipaikalle ja sieltä mökkeihin.”

Iso-Syötteen henkilöstöstä suurin osa on sesonkityöntekijöitä.

”Aina ennen kautta käymme pelastussuunnitelmat läpi, mistä löytyy varapoistumistie ja tutustumme paloilmottimen toimintaan.”

Rumpusen työrupeama jatkui yön yli aamukahdeksaan.

Maiju Rumpunen.

Juho Tolonen.

Hyötyä synergiasta

”**Tilanteessa pystyin** hyödyntämään toista osaamistani, kun olimme vähillä resursseilla”, ensihoitaja **Juho Tolonen** sanoo.

Hän työskenteli pitkään vesihuollossa.

”Ensihoitoyksikköämme pidettiin kohteessa myös vaativan sammutustyöskentelyn takia, emmekä olleet tehtävän aikana enää ensihoidon resurssi.”

Tolonen arvioi, että tehtävää hoidettaessa pelastuslaitoksen pelastuspuolen ja ensihoidon synergiamahdollisuudet tulivat parhaimmillaan esiin.

”Ajattelen niin, että kun apua tarvitaan, autan varmasti. Silloin kun on töitä, ne tulisi tehdä maaisjärjellä ja yhteen hiileen puhaltamalla.

Resurssien ollessa rajalliset, etenkin suurkaupunkien ulkopuolella, palokuntakoulutuksia saaneita henkilöitä tulisi käyttää mahdollisuuksien mukaan hyödyksi myös ensihoidon, pelastuksen ja riskienhallinnan puolelta.”

Tutun paikan kohtalo veti mieltä ääksi.

”Se oli lohduton näky. Iso-Syötteen kävijänä tulipalo oli kosketettava paikka. Toimin Syötteellä eärinapäivystäjänä, joten tunnen henkilökunnan. Yhteistyö heidän kanssaan oli tehtävän aikana saumatonta.”

Kun aamun tiedotustilaisuus ja kahvittelu oli ohi, Tolonen ja hänen työparinsa kotiutuivat tehtävältä.

LAMOR

Tehokkaita ratkaisuja öljyntorjuntaan

- Nopeasti asennettava öljynkerääjä työveneisiin
- Suunniteltu erityisesti kevyen öljyn keräykseen

LAMOR CORPORATION Rihkamatori 2, 06100 Porvoo, Finland, Puh: 020 765 0100, info@lamor.com, www.lamor.com